

A feladatokat írta:
Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs

Csapat tagjai:

.....
Iskola:

.....
Beküldési határidő: 2023. december 19.

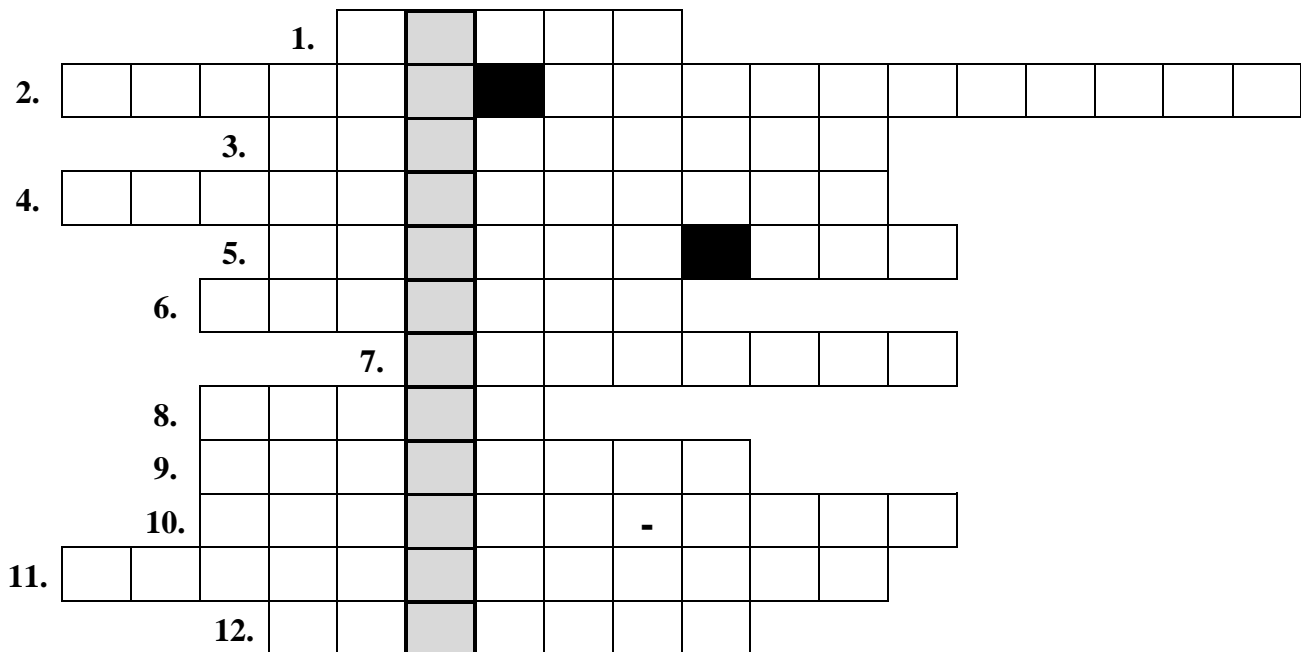
Lektorálta:
Dr. Fülep Teofil PhD, Miskolc

Curie Környezetismereti Emlékverseny 5-6. évfolyam I. forduló 2023/2024.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Összesen	%	Javította
Elérhető	14	5	5	10	5	39 pont		
Elért								

1. feladat — Aggteleki Nemzeti Park — Keresztrejtvény

14 pont

1. Az egyik leggyakoribb és legjellegzetesebb tál alakú, bemélyedő- felszíni karsztforma.
2. 2.Csiki Ernő által leírt 6-8 milliméter nagyságú barlangi rovar.
3. Világviszonylatban is kiemelkedő jelentőségű ősi főemlős-lelőhely.
4. Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjait az UNESCO 1995-ben a ..... részévé nyilvánította.
5. II. Rákóczi Ferenc fejedelem itt töltötte a gyermekkorát.
6. A Bodrozug rendkívül gazdag vízimadár világának köszönhetően fokozott jelentőségű vízimadár élőhelyként ennek a nemzetközi egyezménynek a listájára került.
7. Lefelé táguló, olykor 100 m mély, aknaszerű üreg, barlang. Függőleges aknabarlang.
8. Ebben a korban épült Szalonna körtemploma.

9. A felszíni karsztjelenségek egyik fajtája. Olyan karsztos nyílás, amelyen a felszínen időszakosan vagy állandóan folyó víz a kőzet belsejébe kerül.
10. A nemzeti park legmagasabb pontja
11. A hazánkban előforduló egyetlen költő fajdféle.
12. Itt található az Aggteleki Nemzeti Park igazgatósága.

Megfejtés: .....

Mit jelent?

.....
.....

2. feladat — Szótagoló

5 pont

Rakj rendet a szótagok között! Öt állat nevét kapod. Írd őket a megfelelő élőhelyükre!

SZE-A-HÁ-BA-CSÉS-KER-KE-VAK-RESZT-MER-AN-HÉR-KA-TÚ-KO-SZO-ÁSZ-RA-
LÓ-FE-FA-PÁNCS-CSŐ-RÁ-GOLY-RÚ-U-LI

Barlang: .....

Gyertyános tölgyes: .....

Bükkösök: .....

Molyhos tölgyes: .....

Fenyves: .....

3. feladat

5 pont

Melyik légszennyező anyagról van szó? Írd az állítások alá!

1. Vörösesbarna színű, szúrós szagú mérgező gáz. Ez felelős a savas eső kialakulásáért is.

.....

2. Elsősorban a szénvegyületek tökéletlen égetésekor keletkezik.

.....

3. Világoskék színű, szúrós szagú mérgező gáz. Az egyik legerősebb oxidálószer.

.....

4. A szén és a széntartalmú anyagok tökéletes égésekor keletkezik.

.....

5. Tökéletlen égéskor keletkező fekete vagy feketésbarna színű, porszerű, tapadós anyag, amelynek nagy része a füsttel együtt távozik, majd lerakódik.

.....

4. feladat — SZMOG válogató

10 pont

A felsorolt jellemzőket írd a megfelelő szmog típushoz! Közülük egy mindkét helyre beírható!

párás levegő; száraz meleg; nagy autóforgalom; erős napsugárzás, hűvös levegő; nyár;
elégetett fosszilis tüzelőanyag; szélcsend; kén-dioxid és korom

Téli vagy London-típusú

Fotokémiai vagy Los Angeles-típusú

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5. feladat

5 pont

Fejtsd meg az anagrammákat és írd be a szöveg megfelelő helyére!

ÓNOZ .....
TOKAI ZÁRLAT .....
A TISZT .....
ÍZLED .....
ÁLL PORZÓS .....

Közhely, hogy levegő nélkül elpusztul az ember, akár víz nélkül. Ez sajnos csak a .....
levegőre és vízre igaz. Ha egészségkárosító anyagokkal szennyezettek, ez egy idő után
megbetegedéshez vagy a halálhoz vezethet.

A levegőben lévő szennyezők egy részét nem is érezzük, ezek az iparosodott világ, az elmúlt
néhány száz év termékei, érzékelésükre és az ellenük való védekezés kifejlesztésére nem állt
rendelkezésre sok millió évnyi evolúció, alkalmazkodás, mint a természetes eredetű
légszennyezők esetén.

Ilyen szennyezők az úgynevezett ..... részecskék, melyek Magyarországon
legnagyobb részben a lakossági fűtésből származnak, és a ..... motorokból kerülnek a
környezetbe, és 13000 ember idő előtti halálát okozzák, valamint az emberi tevékenység során
levegőbe jutó nitrozus gázok és szénhidrogének, melyek a talajközeli ..... keletkezéséért
felelősek nyári napokon.

A szennyezés csökkentésére két út áll előttünk: vagy a kibocsátó tevékenységeket mérsékeljük,
vagy technikai eljárásokkal kiszűrjük a légkörbe jutás előtt a szennyezés nagy részét. Az elsőre

jó példa az otthonaink korszerűsítése, így azokat kevesebb fűtőanyaggal tartjuk melegen, ennek következtében kevesebb kibocsátás is keletkezik. A második lehetőség például a gépjárművekbe szerelhető ..... segítségével valósítható meg.

Irodalom:

<https://varlexikon.hu/szalonna>

<https://www.turistamagazin.hu/hir/barangolas-az-aggteleki-nemzeti-parkban>

<https://www.mme.hu/magyarorszagmadarai/madaradatbazis-bonbon>

<https://www.levego.hu/tevekenysegeink/legszennyezes/>

<https://slideplayer.hu/slide/2092027/>

<https://slideplayer.hu/slide/2064532/rejtvény>

<https://slideplayer.hu/slide/1895235/>

<https://slideplayer.hu/slide/2070166/>

<https://slideplayer.hu/slide/2002723/>

<https://www.levego.hu/kapcsolodo-anyagok/a-levego-minosege-az-europai-unioban/>

<https://www.levego.hu/kapcsolodo-anyagok/benzines-autokbol-is-szall-a-mergezo-por/>

Wikipedia és az Aggteleki NP honlapja

https://www.nkp.hu/tankonyv/kemia_8/lecke_05_001